

Stožer za obranu HŽ Infrastrukture

broj: STOŽER/4-5/2012.

Zagreb, 17. svibnja 2012.

Siniša Hajdaš Dončić, ministar

Darko Peričić, predsjednik Uprave HŽ Infrastrukture d.o.o.

Predmet: monografija, Europsko prometno pravo

**Gospodine Ministre,
Predsjedniče Uprave HŽ Infrastrukture,**

Stožer za obranu HŽ Infrastrukture poklanja Vam monografiju *Europsko prometno pravo* na trajno korištenje i upotrebu. Znanja nikada dovoljno. Sjetimo se poznate sentence *possumus quantum scimus, možemo koliko znamo*.

Nadamo se da će Vam znanje prezentirano u navedenoj monografiji pomoći u donošenju kvalitetnijih odluka o prometu.

Objašnjenje:

1/ Temelj pristupanja Hrvatske Europskoj uniji je usvajanje i primjena pravne stečevine - *acquis communautaire* iz pojedinih područja, pa tako i iz prometa.

U izdanju Sveučilišta u Zagrebu Pravnog fakulteta, grupa sveučilišnih profesora stručnjaka za prometno pravo objavila je monografiju *Europsko prometno pravo*. Monografija je rezultat istraživanja na projektu *Hrvatsko transportno pravo i izazovi jedinstvenog tržišta EU* br. 066-0662501-1295 koji je financiralo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa RH u razdoblju od 2007. do 2011. Monografija je izašla sredinom 2011. godine.

Monografija je izuzetno kvalitetna i daje istovremeno odgovore na dva pitanja. *Prvo*, kako funkcionira EU, konkretno cijeli prometni sustav EU i *drugo* istovremeno jasno ukazuje na slabosti i nedostatke prometnog sustava Hrvatske.

2/ Preduvjet razumijevanja i izrade svakog zakona je dobro poznavanje djelatnosti koju zakon regulira. Čovjek je djelatno biće i zakonima čovjek precizno definira *što i kako* treba raditi. Zakonima definiramo ponašanje čovjeka - pojedinca ali i cijelih sustava.

Kako zakonima definiramo djelovanje čitavih sustava moramo jasno znati „dijelove“ sustava. Što sustav mora sadržavati da bi bio efikasan?

Pritom kada je riječ o sustavima kao što je na primjer prometni koji je kapitalno intenzivan, *zakonima moramo u sustav obavezno involvirati osnovne čimbenike efikasnosti i to prvenstveno ekonomske čimbenike (kriterije) poslovanja*. Zakonima moramo osigurati i cjelovitost sustava, upravljačko - kontrolne mehanizme sustava, integriranost mreža, dostupnost sustava, financiranje sustava...

3/ Morate razumjeti i da prometni zakoni operativno provode prometne politike, a koje su odraz problema i interesa koje želimo riješiti odnosno realizirati.

4. Proizlazi da prvo trebamo „skrojiti“ - isplanirati **cijeli sustav, svaki njegov dio i onda to pretočiti u zakone**. Tek nakon toga slijede menadžeri koji trebaju prići operativnoj realizaciji.

Parcijalno „prčkanje“ po sustavu, donošenje odluka koje se ne temelje na znanju te paušalne i ishitrene odluke vrlo su opasne.

Dokaza ima mnogo, od izgradnje prekapacitiranih autocesta uz komercijalne kredite, zatvaranja željezničkih pruga, paušalno rezanje troškova i otpuštanje radnika bez obzira na poslovne procese, neefikasni poslovni sustavi (HEP, HAC, HC, HŽ)...

Stanje cijelog prometnog sustava dovoljno govori o dosadašnjoj dugogodišnjoj prometnoj "politici" koja je dominirala Hrvatskom.

I na kraju nekoliko riječi o strukturnim promjenama. Strukturne promjene su promjene pravca i/ili načina čovjekova djelovanja.

Čovjekovo djelovanje determinirano je pravcima i načinom djelovanja. Što i kako radimo. Radi se o ulogama (što i kako) koje su u suštini jasno determinirani interesi; kako realizirati neki interes. I sada na scenu stupa ekonomija koja postavlja svoj temeljni credo, *cost - benefit* odnos. To je odnos koristi i troška.

Vjerojatno Vam je jasno da prvo moramo znati koju korist želimo - *benefit* da bi zatim razmotrili troškove djelovanja. Prvo je *benefit* - korist a zatim je *cost* - trošak. Trošak je posljedica realizacije koristi.

Mislimo da smo prilično jasni. Kako i zašto rezati troškove ako nismo definirali što želimo.

Gospodo, ako želimo efikasnu mrežu i upravljanje tom istom mrežom (da se podsjetimo HŽ Infrastruktura je upravitelj mreže) moramo neke osnovne stvari „postaviti na svoje mjesto“:

1. Za početak utvrditi osnovne kriterije „viška zaposlenih“ čiji temelj su jasno definirani poslovni procesi i
2. U sustav involvirati osnovne *cost - benefit* relacije, ili da budemo precizni osnovne ekonomske elemente poslovanja.

Toliko od nas. Nismo željeli samo kritizirati već dati i svoj mali doprinos rješavanju problema Hrvatskih željeznica.

Ugodno čitanje i puno uspjeha u radu želi Vam Stožer za obranu HŽ Infrastrukture.

S poštovanjem.

SINDIKAT INFRASTRUKTURE HŽ

SINDIKAT ŽELJEZNIČARA HRVATSKE

SINDIKAT PROMETNIKA VLAKOVA HRVATSKE